

Basisafspraken en Reglement Organisatie en Uitvoering Kwaliteitsonderzoek KOA

Versie 2026

Dit document bestaat uit twee delen: Deel A en Deel B.

Deel A bevat de statuten van het Kwaliteitsonderzoek Overheidsauditors (KOA). Hierin zijn de grondbeginselen, de doelstellingen en de basisstructuur van de auditeenheid vastgelegd. Dit deel vormt het fundament van het KOA en kan enkel worden gewijzigd volgens de formele procedures die voor "statuten" gelden.

Deel B omvat het reglement. Hierin staan de praktische bepalingen en afspraken die nodig zijn voor een kwaliteitsonderzoek. Dit deel geeft verdere invulling aan de statuten en kan, waar nodig, flexibeler worden aangepast aan de noden van een kwaliteitsonderzoek.

Samen vormen deze twee delen het geheel van afspraken en regels die richting geven aan het functioneren van KOA.

Het bestuur kan in bijzondere gevallen afwijken van de basisafspraken en het reglement, mits hier een gegronde reden aan ten grondslag ligt en hierover een bestuursbesluit wordt genomen. Zo nodig zal een dergelijk besluit aan de leden worden voorgelegd.

Definitielijst

AA (Accountant-Administratieconsulent)

Is een accountant met inschrijving in het NBA-register, gericht op het MKB en administratiekantoren, bevoegd tot samenstellings- en adviesopdrachten. Een AA kan een (wettelijke) controle uitvoeren als de accountant certificeringsbevoegd is.

Audit eenheid

Een auditeenheid is de organisatorische eenheid binnen een organisatie die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van auditactiviteiten, waaronder assurance- en adviesdiensten. Zoals gedefinieerd door IIA, NBA of NOREA. Deze eenheid is doorgaans gepositioneerd als een onafhankelijke functie binnen de organisatie waar zij onderdeel van uitmaakt.

CIA (Certified Internal Auditor)

Is een auditor met een internationale certificering van het IIA, gespecialiseerd in internal auditing, governance en risicomanagement.

GIAS (Global Internal Audit Standards)

Zijn internationale standaarden van het Institute of Internal Auditors (IIA), die sinds 9 januari 2025 van kracht zijn.

IIA (Institute of Internal Auditors)

Internationale beroepsorganisatie voor internal auditors, verantwoordelijk voor standaarden, certificeringen en richtlijnen voor interne auditfuncties.

IIA-cursus

Quality Assurance Review-training gericht op periodieke kwaliteitsonderzoeken binnen de internal auditfunctie.

KITA (Kleinschalige IT-auditeenheid)

Is een modelhandboek van NOREA dat kleinschalige IT-auditorganisaties helpt bij het opzetten en onderhouden van een effectief kwaliteitsbeheersingssysteem, in lijn met het Reglement Kwaliteitsbeheersing NOREA (RKBN).

KOA

Het Samenwerkingsverband tussen verschillende auditeenheden binnen het publieke domein

KOA-cursus

Jaarlijkse cursus die wordt gegeven door het KOA-bestuur, gericht op kwaliteitsonderzoek bij overheidsauditors.

KOA-lid

Aangesloten auditeenheid binnen het KOA

NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants)

De beroepsorganisatie van accountants in Nederland, verantwoordelijk voor registratie, beroepsregels en kwaliteitsnormen.

NOREA (Nederlandse Orde van Register EDP-Auditors)

Beroepsorganisatie van IT-auditors in Nederland, verantwoordelijk voor registratie, kwaliteitsnormen en richtlijnen voor IT-auditing.

NVKS (Nadere voorschriften kwaliteitssystemen)

Regels opgesteld door de NBA die accountants eenheden verplichten een kwaliteitssysteem in te richten voor het uitvoeren van assurance- of aan assurance verwante opdrachten, met uitzondering van wettelijke controles.

RA (Registeraccountant)

Is een accountant met inschrijving in het NBA-register, bevoegd tot het uitvoeren van wettelijke controles.

RE (Register EDP-auditor)

Is een IT-auditor met inschrijving in het NOREA-register, gespecialiseerd in de betrouwbaarheid en beveiliging van informatiesystemen.

RO (Register Operational Auditor)

Is een deskundige op het gebied van operationele audits, die de bedrijfsprocessen, beheersorganisatie en risico's van een organisatie onderzoekt. Een RO staat ingeschreven in het officiële register van de Stichting Verenigde Register Operational Auditors (SVRO).

RKBN (Reglement KwaliteitsBeheersing NOREA)

Reglement van NOREA voor IT-auditors die assurance-opdrachten of daaraan gerelateerde werkzaamheden uitvoeren, waarin eisen voor kwaliteitsbeheersing worden beschreven.

SAIV (Self-Assessment with Independent Validation)

Is een methode van het IIA waarbij een interne auditfunctie zelf een kwaliteitsbeoordeling uitvoert, waarna een onafhankelijke partij de resultaten valideert om objectiviteit en betrouwbaarheid te waarborgen.

TKT (Toezichtsorgaan Kwaliteitstoetsingen IIA)

Draagt zorg dat alle toetsingen, inclusief die door derde partijen, tijdig plaatsvinden en kwalitatief goed worden uitgevoerd.

Onderzoeker

Een professional die toetst binnen het kader van het KOA.

Onderzoeksleider

De leidinggevende van een KOA-onderzoeksteam, verantwoordelijk voor de coördinatie en kwaliteit van het kwaliteitsonderzoek

Wab (Wet op het accountantsberoep)

Is de basiswet die het beroep van accountant regelt in Nederland: van titelbescherming en registratie tot beroepsorganisatie, toezicht en tuchtrecht.

Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties)

Regelt dat alleen accountantsorganisaties met een vergunning van de AFM wettelijke controles mogen uitvoeren.

WOO (Wet open overheid)

Is een Nederlandse wet die burgers recht geeft op toegang tot overheidsinformatie, gericht op transparantie en openbaarheid van overheidshandelen.

Inhoud

Deel A Basisafspraken	6
1 Naam en Zetel	7
2 Doel en activiteiten.....	8
3 Leden.....	9
4 Bestuur	11
5 Bestuursbevoegdheid en wijze van besluitvorming	13
6 Algemene ledenvergadering.....	15
7 Verantwoordelijkheden algemene ledenvergadering en wijze van besluitvorming	16
8 Reglement en commissies	17
9 Wijzigingen in de basisafspraken	18
Deel B Reglement.....	19
10 Algemeen	20
11 Doelstellingen kwaliteitsonderzoek	21
12 Object van onderzoek	22
13 Jaarlijks aan te leveren informatie	23
14 Frequentie en planning kwaliteitsonderzoeken.....	24
15 Aankondiging kwaliteitsonderzoek.....	25
16 Eisen aan KOA-onderzoeksteams en kwaliteitsonderzoekers.....	27
17 Aanpak kwaliteitsonderzoek.....	29
17.1 Startgesprek.....	29
17.2 Onderzoek kwaliteitssysteem opzet en bestaan.....	29
17.3 Onderzoek kwaliteitssysteem: werking - dossieronderzoek.....	30
17.4 Opstellen concept rapportage.....	32
17.5 Afstemmen concept rapportage en concept oordeelsvorming met bestuursleden	32
17.6 Afstemming concept rapportage met de auditeenheid.....	32
17.7 Aanhouden van conceptrapport gedurende maximaal drie maanden (voortgezet onderzoek).....	33
17.8 Opstellen definitieve rapportage door onderzoeksteam	33
17.9 Afronding kwaliteitsonderzoeken	33
17.10 Bezwaarprocedure	34
18 Vastlegging bevindingen kwaliteitsonderzoek en oordeelsvorming	35
19 Informatieverstrekking over de uitgevoerde onderzoeken	37
19.1 Door de betreffende auditeenheid.....	37
19.2 Door het bestuur KOA.....	37
20 Heronderzoek.....	38
21 Zelfevaluatie met onafhankelijke externe validatie (SAIV).....	40
22 Entreeonderzoek.....	41
23 Kleinere auditeenheden.....	42
Bijlage.....	43

Deel A Basisafspraken

1 Naam en Zetel

Artikel 1

De naam van het Samenwerkingsverband is: Kwaliteitsonderzoek Overheidsauditors (KOA).

Artikel 2

Het KOA heeft zijn zetel te Den Haag en is opgericht voor onbepaalde tijd.

2 Doel en activiteiten

Artikel 3

1. Het KOA heeft als doel de kwaliteit van de beroepsuitoefening binnen de auditeenheid van zijn leden te bevorderen en te handhaven in overeenstemming met de regelgeving ter zake van de kwaliteit en de toetsing daarvan van de beroepsorganisaties.
2. De beroepsorganisaties zijn NBA, NOREA en IIA.

Artikel 4

Het KOA wil dit doel bereiken door:

- a) het ontwikkelen en organiseren van de uitvoering van kwaliteitsonderzoeken in de zin van de in artikel 3 genoemde regelgeving;
- b) periodiek de naleving van het kwaliteitssysteem door de auditeenheid van haar leden te onderzoeken;
- c) het doen van aanbevelingen aan haar leden. Indien wordt vastgesteld dat de doelstellingen van de kwaliteitsbeheersing onvoldoende worden bereikt en verbeteringen in het kwaliteitssysteem binnen een auditeenheid noodzakelijk zijn, kan het bestuur haar leden dwingende aanwijzingen geven
- d) het uitwisselen van kennis inzake vraagstukken rondom de kwaliteit van de beroepsuitoefening;
- e) het volgen van de ontwikkelingen inzake de kwaliteitseisen gesteld aan de beroepsuitoefening en het daarop in spelen;
- f) het onderhouden door het bestuur van contacten met de beroepsorganisaties en andere relevante stakeholders.

3 Leden

Artikel 5

- 1 Leden van het KOA zijn alle auditeenheden die zich daartoe schriftelijk bij het bestuur hebben aangemeld en als zodanig zijn toegelaten.
- 2 Voorwaarden voor toelating tot het lidmaatschap zijn:
 - a. Gevestigd in het Koninkrijk der Nederlanden; en
 - b. het zijn van een auditeenheid;
 - c. de auditeenheid voert haar werkzaamheden uit voor de Rijksoverheid, is een gemeentelijke of provinciale auditeenheid of is een publiekrechtelijke auditeenheid die overwegend belast is met activiteiten die uit publieke geldmiddelen worden bekostigd;
 - d. het beschikken over een kwaliteitssysteem dan wel bereid zijn dit beschikbaar te hebben voordat een regulier onderzoek plaatsvindt; en
 - e. lid zijn van de beroepsorganisaties NBA, NOREA en IIA
- f. Het hebben van een kwaliteitsbepaler indien de auditeenheid valt onder de NBA-verplichtingen; en
- g. Het accepteren van de rechten en verplichtingen zoals genoemd in artikel 7 en 8 (van deel A) die aan het lidmaatschap zijn verbonden.
- 3 Het lidmaatschap wordt als auditeenheid aangegaan waarbij het lid wordt vertegenwoordigd door diegene die leidinggeeft aan de auditeenheid of een door de leidinggevende aan te wijzen vertegenwoordiger.
- 4 De kosten die door leden worden gemaakt in verband met het beschikbaar stellen van onderzoekers, komen niet ten laste van de begroting van het KOA, maar zijn voor rekening van het betreffende lid.

Artikel 6

Het bestuur beslist binnen de kaders van de in artikel 5 geformuleerde voorwaarden over de toelating en deelt dit de auditeenheid schriftelijk mee.

Artikel 7

- 1 Ieder lid is bevoegd, vertegenwoordigd door de persoon die leidinggeeft aan de auditeenheid dan wel diens aangewezen vertegenwoordiger, de algemene vergadering van het KOA bij te wonen en daarin het woord te voeren.

Artikel 8

- 1 Het lidmaatschap verplicht de auditeenheid een kwaliteitssysteem in te richten en actueel te houden.
- 2 Het lidmaatschap verplicht de auditeenheid -op verzoek van het bestuur- medewerk(st)ers aan te wijzen om kwaliteitsonderzoeken uit te voeren. De betreffende medewerk(st)ers dienen te voldoen aan de eisen zoals die door het bestuur zijn geformuleerd. De auditeenheid is verplicht om de beschikbare medewerk(st)ers binnen een jaar na toetreding de verplichte IIA-cursus te laten volgen.
- 3 Blijkt de aangewezen medewerk(st)er niet beschikbaar in de geplande onderzoeksperiode waarvoor hij/zij was uitgenodigd, dan levert de auditeenheid een vervang(st)er, zo nodig door externe inhuur.
- 4 De auditeenheid verleent medewerking aan het kwaliteitsonderzoek.
- 5 Het lidmaatschap verplicht er tevens toe om in de kosten verbonden aan het KOA bij te dragen conform de in de algemene ledenvergadering afgesproken verdeelsleutel.

Artikel 9

- 1 Het lidmaatschap eindigt door opzegging door het lid.
- 2 Het lid blijft de financiële verplichting van het kalenderjaar waarin wordt opgezegd verschuldigd.
- 3 Het lidmaatschap kan door het bestuur worden beëindigd indien deze van oordeel is dat het lid niet aan de eisen van artikel 5 en/of artikel 8 voldoet.
- 4 Indien het lidmaatschap door het lid wordt opgezegd en niet is voldaan aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 5, lid 2 sub f (deel A), bepaalt het bestuur de wijze van (financiële) afwikkeling. Indien onderzoekscapaciteit is toegekend maar niet geleverd, dan worden de kosten voor het onderzoek alsnog in rekening gebracht. Het daarvoor geldende tarief wordt jaarlijks vastgesteld tijdens de algemene ledenvergadering.

4 Bestuur

Artikel 10

- 1 Het bestuur bestaat, inclusief de onafhankelijk voorzitter, uit ten minste vijf personen.
- 2 Het bestuur is zodanig samengesteld dat het een afspiegeling vormt van de samenstelling van het ledenbestand.
- 3 Het bestuur heeft van elke beroepsorganisatie als vermeld in artikel 3 lid 2 (deel A) tenminste een lid in het bestuur. Bestuursleden anders dan de voorzitter zijn afkomstig van en werkzaam bij de auditeenheden die lid zijn van het KOA.
- 4 Alle bestuursleden beschikken over voldoende kennis en ervaring inzake de beroepsuitoefening en het kwaliteitsonderzoek en voldoen aan het opgestelde profiel voor de voorzitter respectievelijk bestuursleden van het KOA.

Artikel 11

De algemene vergadering kiest uit de leden van het KOA, op voordracht van het bestuur, de bestuursleden.

Artikel 12 Rechten en verplichtingen bestuursleden

- 1 Bestuursleden zijn onafhankelijk van de onderzoeken die zij begeleiden.
- 2 Bestuursleden bekleden een senior functie of zijn lid van het managementteam, beschikken over ten minste tien jaar relevante werkervaring in een leidinggevende rol, of zijn door de auditeenheid voorgedragen.
- 3 Indien een (potentieel) bestuurslid een aantekening heeft in een relevant register dan maakt het betreffende bestuurslid dit kenbaar bij het KOA-bestuur. Het KOA-bestuur besluit over het al dan niet voorleggen van het voorstel tot zitting nemen in het bestuur van het potentiële bestuurslid. Indien gedurende de bestuursperiode een tuchtprocedure aanhangig wordt gemaakt, is het bestuurslid verplicht dit onverwijld actief te melden aan het KOA-bestuur. Het bestuur maakt daarbij de afweging of het bestuurslidmaatschap gecontinueerd kan worden eventueel onder voorwaarden.

Artikel 13

- 1 De bestuursleden worden benoemd voor een periode van vier jaar. Bestuursleden kunnen door de algemene ledenvergadering te allen tijde worden geschorst of ontheven worden uit hun bestuursfunctie.
- 2 Bestuursleden treden af volgens een roulatieschema. Het afgetreden bestuurslid kan eenmaal worden herbenoemd voor een periode van wederom vier jaar.
- 3 Bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding zijn om een bestuurstermijn na twee termijnen te verlengen, zolang die omstandigheden dat noodzakelijk maken.

Artikel 14

Het bestuur werft een kandidaat-voorzitter. De algemene ledenvergadering benoemt de voorzitter in functie.

Artikel 15

- 1 Het bestuur stelt een secretaris aan. De Auditdienst Rijk of van een andere aangesloten auditeenheid stelt een secretaris ter beschikking
- 2 Het bestuur kan de algemene ledenvergadering verzoeken aan het bestuur een adviseur te verbinden.

- 3 De toegevoegd secretaris noch de adviseur hebben stemrecht binnen het bestuur en ook niet binnen de algemene ledenvergadering.

5 Bestuursbevoegdheid en wijze van besluitvorming

Artikel 16

Het bestuur is belast met het besturen van het KOA en vertegenwoordigt het KOA in en buiten rechte.

Artikel 17

- 1 Het bestuur beslist met meerderheid van uitgebrachte stemmen.
- 2 Het bestuur kan slechts rechtsgeldige besluiten nemen indien ter vergadering tenminste drie bestuursleden aanwezig zijn.
- 3 In een situatie dat stemmen staken over een onderwerp is de voorzitter verplicht advies in te winnen bij een derden. Indien het onderwerp een of meerdere beroepsorganisaties raakt, is de voorzitter verplicht advies in te winnen bij de desbetreffende beroepsorganisatie(s), waarna op grond van dat advies in het bestuur opnieuw besluitvorming plaatsvindt.
- 4 Indien het bestuur niet unaniem tot een eindoordeel komt, stelt de voorzitter het definitieve oordeel vast, nadat het bestuur hierover is gehoord.

Artikel 18

- 1 Het bestuur heeft tot taak de periodieke accreditatie van de beroepsorganisaties te faciliteren.
- 2 Het bestuur heeft voorts tot taak de kwaliteitsonderzoeken actueel te houden en de ontwikkelingen bij beroepsorganisaties tijdig te vertalen naar het reglement.

Artikel 19

- 1 Het bestuur beoordeelt het conceptrapport over de uitkomsten van een kwaliteitsonderzoek. Het bestuur neemt de voorstellen dan wel aanwijzingen en/of aanbevelingen van het onderzoeksteam in overweging. Uiteindelijk zal het bestuur een eindoordeel formuleren en vaststellen. Het bestuur neemt een besluit op basis van het genoemde in artikel 17 (Deel A).
- 2 Het eindoordeel wordt vastgesteld en opgenomen als onderdeel van het rapport. Het besluit tot het formuleren van dit eindoordeel wordt genomen door het voltallige bestuur. Bestuursleden die werkzaam zijn bij, of op enige wijze verbonden zijn aan, de onderzochte auditeenheid – hetzij in schijn, hetzij in wezen – onthouden zich van stemming.

Artikel 20

Het bestuur heeft de volgende bevoegdheden inzake de afhandeling van de definitieve rapportages over de uitkomsten van een kwaliteitsonderzoek:

- 1 deze bindende afspraken worden door het bestuur op schrift gesteld en ter ondertekening aan de betreffende auditeenheid gezonden;
- 2 het bestuur zal na afloop van de termijn een heronderzoek laten uitvoeren bij de auditeenheid waarbij de eisen omtrent een heronderzoek zijn verder te vinden in hoofdstuk 20 (Deel B);
- 3 het informeren van de betreffende beroepsorganisatie indien dit volgens de regels van de beroepsorganisatie vereist is;
- 4 het overdragen van het onderzoeksdossier aan de betreffende beroepsorganisatie indien dit volgens de regels van de beroepsorganisatie vereist.

Artikel 21

- 1 Het bestuur stelt jaarlijks een bestuursverslag op waarin de werkzaamheden van het afgelopen jaar worden beschreven, in algemene zin de uitkomsten van de onderzoeken worden aangegeven en verslag wordt gedaan eveneens in algemene zin van de uit de onderzoeken gebleken tekortkomingen.
- 2 Het bestuursverslag wordt toegezonden aan de leden, aan de beroepsorganisaties en overige relevante stakeholders.

6 Algemene ledenvergadering

Artikel 21

Ten minste eenmaal per jaar schrijft het bestuur een algemene ledenvergadering uit.

Artikel 22

Het bestuur is voorts bevoegd een algemene ledenvergadering te beleggen wanneer het dit nodig acht.

Artikel 23

Een algemene ledenvergadering moet ten minste zeven dagen van tevoren worden geconvoceerd.

Artikel 24

De algemene ledenvergadering wordt geleid door de voorzitter van het bestuur, of bij diens afwezigheid door een andere daartoe door het bestuur aangewezen persoon.

7 Verantwoordelijkheden algemene ledenvergadering en wijze van besluitvorming

Artikel 25

Ieder lid en elk bestuurslid is in de algemene ledenvergadering bevoegd tot het uitbrengen van één stem. Indien een of meer leden dit verlangen wordt over personen schriftelijk gestemd.

Artikel 26

- 1 De algemene ledenvergadering beslist met meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
- 2 Een besluit tot wijziging of aanvulling van de basisafspraken wordt genomen met een meerderheid van de ter vergadering uitgebrachte stemmen.

Artikel 27

Op voorstel van het bestuur heeft de algemene ledenvergadering als taak:

- 1 het bespreken van het bestuursverslag zoals genoemd in artikel 21 (Deel A);
- 2 het verlenen van de jaarlijkse decharge aan het bestuur over de uitgevoerde activiteiten en het gevoerde financieel beleid;
- 3 het besluiten over de persoon van de voorzitter en de verdere samenstelling van het bestuur;
- 4 het vaststellen van de financiële verantwoording en de verdeling over de leden, de begroting voor het komende jaar en de afrekening over het afgelopen jaar;
- 5 het (her)benoemen of ontheffen van de bestuursleden.

8 Reglement en commissies

Artikel 28

Het bestuur legt het reglement ter goedkeuring voor aan de algemene ledenvergadering. Het reglement wordt ten minste één keer per twee jaar herzien.

Artikel 29

Het bestuur kan zich laten bijstaan door deskundigen en is bevoegd tot het instellen van een of meer commissies, waarvan de bevoegdheid, taak en werkwijze door het bestuur worden vastgesteld en aan de algemene ledenvergadering worden meegedeeld.

9 Wijzigingen in de basisafspraken

Artikel 30

- 1 Voorstellen tot wijziging of aanvulling van de basisafspraken kunnen door het bestuur worden gedaan.
- 2 Het besluit hierover is aan de algemene ledenvergadering.

Aldus vastgesteld tijdens de algemene ledenvergadering van het KOA 16-02-2026.

Deel B Reglement

10 Algemeen

Dit reglement is goedgekeurd door de leden van het KOA, bevat de uitgangspunten voor de auditeenheid en uitvoering van kwaliteitsonderzoeken voor het controlejaar 2026 en verder.

Het reglement is gebaseerd op de Basisafspraken (deel A) van het KOA, de verordeningen van NBA, de richtlijnen van NOREA en IIA.

11 Doelstellingen kwaliteitsonderzoek

1. Het bestuur beoordeelt de kwaliteit van de beroepsuitoefening van een auditeenheid-
2. Voor de beoordeling van de kwaliteit van de beroepsuitoefening van een auditeenheid wordt:
 - a. In het geval van NBA onderzocht of het kwaliteitssysteem van de auditeenheid in opzet en werking voldoet aan de verordeningen en nadere voorschriften die krachtens artikel 19 van de Wet op het accountantsberoep zijn vastgesteld;
 - b. In het geval van NOREA onderzocht of het door de auditeenheid gehanteerde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen in opzet, bestaan en werking voldoet aan de in artikel 2 van het Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA bedoelde normen aan de hand van de volgende indeling:
 - i. qua opzet het stelsel gericht op het toepassen van het RKBN als geheel;
 - ii. qua bestaan enerzijds de organisatorische randvoorwaarden in het RKBN die algemeen van toepassing zijn voor de IT-audit-auditeenheid en anderzijds de opdracht gerelateerde randvoorwaarden in het RKBN wat betreft de assurance- en aan assurance verwante opdrachten;
 - iii. qua werking het stelsel gericht op professionele diensten.
 - c. In het geval van IIA wordt onderzocht of het interne stelsel van kwaliteitsbeheersing van de interne auditfunctie in opzet en werking voldoet aan de in artikel 3 van het Reglement externe kwaliteitsonderzoek interne auditfuncties van IIA Nederland bedoelde normen.

Referentie:

1000 NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, artikel 3-1, 3-2 en artikel 5

2000 NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA, artikel 2 en artikel 3

3000 IIA: Reglement externe kwaliteitstoets interne audit functies van IIA Nederland, artikel 2 en 10

12 Object van onderzoek

- 1 De uitvoering van een kwaliteitsonderzoek heeft betrekking op reeds afgesloten onderzoeken van de auditeenheid.
- 2 De scope van het onderzoek is door de auditeenheid in het controlejaar uitgevoerde onderzoeken over de onderzoeksperiode van het jaar voorafgaand aan het controlejaar (bijvoorbeeld lopend van 1 april van het voorgaande kalenderjaar tot en met 31 maart van het lopende jaar, of een andere periode die bij de auditeenheid gebruikelijk is), waarbij de onderzoeksperiode minimaal één volledig jaar dient te omvatten. Het kwaliteitsonderzoek heeft betrekking op
 - a. In het geval van NBA opdrachten die onder verantwoordelijkheid van een registeraccountant (RA) of een accountants-administratieconsulent (AA) dan wel met medewerking van een RA of AA zijn uitgevoerd:
 - i. Assurance- en aan assurance verwante opdrachten.
 - ii. Overige werkzaamheden: hierop wordt geen kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Wel wordt vastgesteld dat onder deze werkzaamheden zich geen werkzaamheden bevinden die de indruk kunnen wekken dat het een assurance- of aan assurance verwante opdracht is.
 - b. In het geval van NOREA om werkzaamheden (professionele diensten) onder verantwoordelijkheid van of met medewerking door leden van NOREA die werkzaam zijn als IT-auditor (RE) zijn uitgevoerd:
 - i. Assurance-opdrachten of overeengekomen specifieke werkzaamheden
 - ii. Adviesopdrachten gebaseerd op een schriftelijke opdrachtbevestiging.
 - c. In het geval van IIA om alle werkzaamheden van de interne auditfunctie, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke reikwijdte van de werkzaamheden van de interne auditfunctie. Dit kan derhalve breder zijn dan de werkzaamheden uitgevoerd door of onder verantwoordelijkheid van dan wel met medewerking van een RO en/of CIA.
- 3 Geen object van onderzoek vormen werkzaamheden die niet vallen onder de standaarden van de beroepsorganisaties. Wel moet vastgesteld worden dat deze werkzaamheden niet de indruk wekken overeen te komen met werkzaamheden die wel onder de beroepsorganisaties vallen. Indien een dergelijk geval zich voordoet dan zal het bestuur dit bespreken met de betreffende beroepsorganisatie.
- 4 Het onderzoeksteam ontvangt ter voorbereiding van het kwaliteitsonderzoek van de directeur/leidinggevende van de onderzochte auditeenheid of een door hem aangewezen functionaris een ondertekend overzicht van alle door de auditeenheid in de betreffende periode uitgevoerde opdrachten, aangevuld met de omvang van deze opdrachten (bijvoorbeeld in uren gemeten). Hierbij wordt aangegeven de hierboven onder 3 genoemde indeling en wordt tevens aangegeven indien opdrachten niet onder enige beroepsorganisatie zouden vallen. Dit overzicht maakt deel uit van het onderzoeksdossier.

Referentie:

1000 NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, artikel 3-3

2000 NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA, artikel 1-1

3000 IIA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland, artikel 4-4

13 Jaarlijks aan te leveren informatie

- 1 De auditeenheid levert jaarlijks de KOA monitoring vragenlijst aan.
- 2 Voor NBA ontvangt het KOA de monitoring vragenlijsten van NBA RvT.
- 3 De bedoelde vragenlijsten worden binnen vier weken na het verzoek van het KOA toegezonden aan het secretariaat.

Referentie:

1000: NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, artikel 4

2000: NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA, artikel 9-3

3000 IIA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland, artikel 7-2

14 Frequentie en planning kwaliteitsonderzoeken

- 1 Het bestuur stelt een meerjarenplanning op waarin de kwaliteitsonderzoeken van haar leden zijn opgenomen. De meerjarenplanning omvat zowel de reguliere onderzoeken, de heronderzoeken als de entreeonderzoeken.
- 2 Aan het begin van elke kwaliteitsronde stelt het bestuur een planning op van de in dat jaar uit te voeren kwaliteitsonderzoeken, de periode waarin dit plaatsvindt, de onderzoeksteams per onderzoek en bestuursleden betrokken bij het betreffende kwaliteitsonderzoek.
- 3 Uitgangspunt bij het samenstellen van de planning is dat elke auditeenheid binnen het KOA minstens eenmaal in de vijf jaar ¹aan een kwaliteitsonderzoek wordt onderworpen:
 - a. bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding zijn voor een kortere termijn;
 - b. het bestuur kan eenmalig uitstel verlenen voor de uitvoering van een onderzoek bij een lid voor een periode van één jaar;
 - c. bij auditeenheden die een andere structuur krijgen wegens een reorganisatie of een vergelijkbare situatie, besluit in deze bijzondere situaties het bestuur wat voor type onderzoek plaatsvindt en op welk tijdstip.
- 4 De auditeenheid wordt als een geheel onderzocht:
 - a. indien in de periode van deze vijf jaar de situatie is ontstaan dat de auditeenheid -naast de bestaande beroepsorganisatie- ook onder andere beroepsorganisaties is gaan vallen, dan worden deze beroepsorganisaties in het onderzoek meegenomen, ongeacht of er al sprake is van vijf jaar voor de betreffende beroepsorganisatie;
 - b. indien er sprake is van decentrale eenheden, die vallen onder de verantwoordelijkheid van de auditeenheid, worden deze eenheden eveneens in het kwaliteitsonderzoek betrokken.
- 5 Het kwaliteitsonderzoek voor de ene beroepsorganisatie kan niet het kwaliteitsonderzoek van de andere beroepsorganisatie vervangen.
- 6 Binnen de hiervoor genoemde termijn van 5 jaar kan door of namens het bestuur een tussentijds gesprek over de ontwikkelingen binnen de auditeenheid en haar kwaliteitsstelsel worden gevoerd, indien het bestuur hiertoe aanleiding ziet. De auditeenheid zal hieraan haar medewerking verlenen. Het bestuur zal een tussentijds gesprek uitvoeren op basis van een risicogerichte aanpak².
- 7

Referentie:

1000 NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, artikel 3-2, 3-4 en 3-5, artikel 8, artikel 25 en 26

2000 NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA, artikel 9-1 en artikel 4

3000 IIA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland, artikel 4, 7 en artikel 8

¹ Voorstel uitgewerkt en besproken in KOA ledenvergadering voorjaar 2026

² Voorstel uitgewerkt en besproken in KOA ledenvergadering voorjaar 2026

15 Aankondiging kwaliteitsonderzoek

1. Het bestuur kondigt per brief het voornemen tot kwaliteitsonderzoek aan.
2. In de brief wordt vermeld:
 - a. voor welke beroepsorganisatie(s) het onderzoek wordt uitgevoerd;
 - b. de periode waarover het onderzoek wordt uitgevoerd;
 - c. de periode waarin het onderzoek plaatsvindt;
 - d. of het een regulier kwaliteitsonderzoek, entreeonderzoek, heronderzoek of ander onderzoek betreft;
 - e. het onderzoeksteam;
 - f. de begeleidende bestuursleden.
3. Tevens wordt in de brief verzocht de volgende informatie vooraf op te leveren:
 - a. Wat betreft NBA: *Oriëntatievragenlijst assurance-opdrachten* die geldt voor de dienst als geheel;
 - b. Wat betreft NOREA: de door de auditeenheid ingevulde self assessments kwaliteitsonderzoek IT-organisatie die jaarlijks op basis van NOREA richtlijnen worden ingevuld, voor zover deze nog niet eerder was toegezonden (zie hoofdstuk 13 (deel B) . Jaarlijks aan te leveren informatie);
 - c. Wat betreft IIA: meest recente self-Assessment GIAS;
 - d. Een overzicht van alle opdrachten in de onderzoeksperiode zoals omschreven in hoofdstuk 12, artikel 3-5 (deel B).
 - e. De vragenlijsten moeten volledig zijn ingevuld, inclusief per norm een concrete verwijzing naar bronnen die het eigen oordeel onderbouwen.
 - f.
4. De desbetreffende auditeenheid kan bij het bestuur binnen maximaal 14 dagen bezwaar maken tegen de inhoud van de brief. Het bestuur zorgt bij een bezwaar voor een passende oplossing.
5. Tevens kan de auditeenheid binnen maximaal 14 dagen aangeven dat specifieke screeningsvereisten nodig zijn. Deze bepalingen gelden zowel voor leden van KOA-onderzoeksteams die het kwaliteitsonderzoek bij de desbetreffende auditeenheid uitvoeren als onderzoekers van het team dat namens de beroepsorganisaties het kwaliteitsonderzoek op het KOA uitvoert.
6. Indien het bestuur voornemens is een auditeenheid te onderzoeken, waarvan de directeur van die organisatie dan wel een van diens medewerkers deel uitmaakt van het bestuur, dan dient het desbetreffende bestuurslid op geen enkele wijze (noch bij de toewijzing van de onderzoekers, noch bij de evaluatie van het uitgevoerde onderzoek en noch bij de vaststelling van het eindoordeel) deel te nemen aan besprekingen over dit kwaliteitsonderzoek in het bestuur (onafhankelijkheidswaarborg).

Referentie:

1000 NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, artikel 6 en 11

2000 NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA, artikel 8

3000 IIA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland, artikel 7

16 Eisen aan KOA-onderzoeksteams en kwaliteitsonderzoekers

1. Een onderzoeksteam bestaat uit minimaal twee personen: een onderzoeksleider en ten minste één (uitvoerende) onderzoeker. In overleg met het bestuur kan een team worden uitgebreid met specialisten. Indien sprake is van een heronderzoek genoemd onder hoofdstuk 20 (deel B) dan kan het bestuur besluiten de samenstelling van het onderzoeksteam te wijzigen of aan te passen.
2. Conform artikel 8 hoofdstuk 3 (deel A) zijn leden van het KOA verplicht (op verzoek van het bestuur) medewerkers aan te wijzen voor het uitvoeren van kwaliteitsonderzoeken. Het betreft in principe uitsluitend registeraccountants (RA), register EDP-auditors (RE), operational auditors (RO) en Certified Internal auditors (CIA). Op voordracht van de directeur van de auditeenheid kan het KOA bestuur besluiten onderzoekers aan te wijzen die door werk en denkniveau geschikt zijn als onderzoeker. Zij kunnen overigens nooit de rol van onderzoeksleider vervullen.
3. De samenstelling en omvang van het team zijn afhankelijk van de aard en omvang van het onderzoeksobject, waarbij geborgd wordt dat steeds voldoende specifieke deskundigheid beschikbaar is.
4. Het bestuur is verantwoordelijk voor de selectie van de onderzoekers en het samenstellen van de teams.
5. Het bestuur houdt een actueel overzicht bij van beschikbare, in te zetten onderzoekers.
6. Onderzoekers mogen de afgelopen vijf jaar niet werkzaam zijn geweest bij de te onderzoeken dienst of betrokken zijn geweest bij werkzaamheden voor of met deze dienst (bijvoorbeeld via review of joint audit).
7. Alle bij een onderzoek betrokken onderzoekers, KOA-bestuursleden, secretarissen en adviseurs ondertekenen een verklaring inzake persoonlijke onafhankelijkheid en geheimhouding.
8. Potentiële onderzoekers dienen vooraf aan te geven in hoeverre zij voldoen aan de gestelde criteria. Achteraf evalueert het KOA-bestuur hun geschiktheid en inzet, mede op basis van feedback van de onderzochte auditeenheid. Hiertoe is een standaard evaluatieformulier beschikbaar.
9. De volgende criteria gelden voor KOA-onderzoekers:
 - a. ingeschreven als RA, RE, RO en/of CIA;
 - b. minimaal vijf jaar werkervaring als financial, operational en/of IT-auditor (hierbij geen rekening houdende met inschrijving in het register van één van de beroepsorganisaties);
 - c. senior medewerker binnen de eigen auditeenheid;
 - d. ervaring met intern of extern kwaliteitsonderzoek;
 - e. niet langer dan één jaar uit de auditpraktijk, tenzij aantoonbaar kennis en ervaring is bijgehouden;
 - f. geen tucht- of strafrechtelijke veroordeling in de afgelopen drie jaar;
 - g. voldoende vaktechnische kennis en beschikbaarheid;
 - h. bereidheid om regelmatig ingezet te worden en deel te nemen aan overleg;
 - i. voldoen aan PE-verplichtingen;
 - j. niet verbonden aan een auditeenheid waarvan het kwaliteitsstelsel recent als onvoldoende is beoordeeld;
 - k. training voor kwaliteitsonderzoek gevolgd of bereidheid daartoe.
10. In uitzonderlijke gevallen kan het bestuur besluiten een lid van het onderzoeksteam (hierbij wordt ook een onderzoeksleider bedoeld) aan te wijzen dat nog niet aan alle gestelde eisen voldoet, mits aantoonbaar is dat de vereiste opleiding en ervaring op korte termijn zullen worden behaald. Deze onderzoeker kan niet worden ingezet als onderzoeksleider.

11. De onderzoeksleider voldoet aan de criteria voor een KOA onderzoeker zoals vermeld in artikel 9 van dit hoofdstuk en:
 - a. heeft relevante KOA-opleidingen gevolgd³;
 - b. is een titeldrager
 - c. bekleedt een functie als (plv.) directeur, lid van het managementteam, senior manager of een daarmee gelijkgestelde functie;
 - d. heeft minimaal twee kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd, beschikt over leidinggevende kwaliteiten, goede contactuele vaardigheden en voldoende beschikbaarheid gedurende het gehele onderzoek.
12. Aspirant-onderzoekers volgen een specifieke training voor kwaliteitsonderzoek, georganiseerd door KOA in samenwerking met IIA. Deze trainingen zijn voor rekening van de aanleverende auditeenheid en leiden tot accreditatie via het IIA.
13. KOA heeft daarnaast afspraken met NBA en NOREA over aanvullende opleidingen. In de KOA-cursus worden ook de vragenlijsten van NBA en NOREA behandeld.
14. Het KOA-bestuur evalueert jaarlijks:
 - a. de tijdigheid van uitvoering;
 - b. de kwaliteit van de onderzoeken en rapportages;
 - c. de opvolging van de uitkomsten van de rapportages van de onderzochte auditeenheid.

³ De KOA-opleidingen bestaan uit de KOA cursus en IIA training

17 Aanpak kwaliteitsonderzoek

17.1 Startgesprek

1. Een startgesprek wordt door het team gepland met de geselecteerde auditeenheid voor de start van het kwaliteitsonderzoek. Het betreft een gesprek tussen enerzijds de directeur/leidinggevende en/of kwaliteitsbepaler van de auditeenheid (de verantwoordelijke functionaris voor het kwaliteitssysteem) en anderzijds het met het kwaliteitsonderzoek belaste onderzoeksteam.
2. Elk onderzoek bij een geselecteerde auditeenheid start met het doornemen van de stukken die bij de aankondiging van het onderzoek (hoofdstuk 15 Deel B) zijn opgevraagd.
3. Vervolgens wordt in het startgesprek door de onderzoekers de ingevulde vragenlijsten en verkregen informatie besproken met de te onderzoeken auditeenheid. Uit het onderzoeksdossier moet blijken of en wanneer dat gesprek heeft plaatsgevonden en wat de belangrijkste gespreksonderwerpen waren.
4. In het startgesprek wordt onder meer besproken dat de auditeenheid verplicht is alle inlichtingen te verstrekken die in het kader van het kwaliteitsonderzoek worden verlangd. Daarnaast spant de auditeenheid zich ervoor in dat de leiding van de auditeenheid waaraan hij of zij is verbonden, haar volledige medewerking verleent aan het kwaliteitsonderzoek. In het startgesprek moet ook aan de orde komen of -op basis van de verkregen informatie- een bijstelling dient plaats te vinden voor welke beroepsorganisaties het onderzoek wordt uitgevoerd. In de aankondigingsbrief is hier een voorzet voor gegeven, maar dit kan op basis van de nadere informatie anders blijken te zijn. Indien dit anders blijkt te zijn, wordt dit door het onderzoeksteam afgestemd met de aangewezen bestuursleden en door het bestuur aan de geselecteerde auditeenheid gemeld.
5. Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van door het bestuur vastgestelde werkprogramma's/ checklist.

17.2 Onderzoek kwaliteitssysteem opzet en bestaan

6. Op basis van de verkregen informatie bepaalt het onderzoeksteam de aanpak voor het uit te voeren kwaliteitsonderzoek. Deze aanpak is afhankelijk van de kwaliteit van het kwaliteitssysteem van de auditeenheid, inclusief de wijze waarop de kwaliteitsbewaking plaatsvindt. Daarbij wordt ook gezien in hoeverre de interne kwaliteitsbewaking en evaluatie daarvan is ingericht en uitgevoerd (NVKS artikel ⁴22)
7. De aanpak bestaat altijd uit dossieronderzoeken tenzij blijkt dat de opzet van het systeem onomstotelijk ontoereikend is. Indien sprake is van kwaliteitsbewaking bevat het onderzoek na de vaststelling van de aanwezigheid van een kwaliteitsbeleid drie onderdelen:
 - a. een beoordeling van de opzet en
 - b. een beoordeling van het bestaan van het interne stelsel van kwaliteitsbewaking
 - c. gevolgd door onderzoek van een beperkt aantal dossiers(werking).
8. Indien het stelsel van kwaliteitsbewaking onder de NVKS geen periodiek intern kwaliteitsonderzoek (inspectie) van een selectie uit afgeronde opdrachten bevat, dan

⁴ Per 1 januari 2025 is de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement (NVKM) inwerking getreden voor de OOB-kantoren. De invoering voor andere accountantskantoren -waaronder KOA-leden- vindt plaats op 1 januari 2027. Voor de leden die onder dit stelsel vallen zal het kwaliteitsonderzoek pas van toepassing zijn in 2028. Bij inwerkingreden voor de leden zal het reglement hierop worden aangepast.

zal dit allereerst als een niet-naleving van de hierboven genoemde bepaling van de NVKS moeten wordenesignaleerd. Voor het onderzoeksteam heeft dit tot gevolg dat binnen de te kiezen vervolgaanpak additionele dossiers onderzocht moeten worden (in artikel 17.3 wordt aangegeven hoe een representatieve selectie kan plaatsvinden).

9. In de praktijk van een auditeenheid komen er ook andere vormen van meting van kwaliteit voor. Daarbij kan worden gedacht aan activiteiten van derden (ISO) of bij de rijksoverheid het jaarlijkse review onderzoek door de Algemene Rekenkamer. Het KOA-bestuur hanteert als richtsnoer dat alleen vormen van interne kwaliteitsbewaking die gestoeld zijn op NBA-regelgeving (zie onder meer NVKS) en NOREA- IIA-regelgeving vormen van interne kwaliteitsbewaking zijn waarop onderzoekers eventueel kunnen steunen. Een onafhankelijk extern inspectieprogramma kan niet het eigen interne bewakingsprogramma van een auditeenheid vervangen.
10. Voor de leden van het KOA die een wettelijke controle (assurance-opdracht) uitvoeren die onder de WTA valt, geldt dat de eisen die worden gesteld aan het kwaliteitssysteem specifiek omschreven worden in de Verordening Accountantsorganisaties van NBA.
11. De situatie kan zich voordoen dat binnen een auditeenheid (een deel of delen van) auditwerkzaamheden worden uitbesteed of dat een deelcontrole op basis van een joint-audit wordt verricht. Omvang, diepgang en kwaliteit en dergelijke van de door derde(n) uitgevoerde werkzaamheden worden beoordeeld door de betreffende auditeenheid. Uitgangspunt daarbij is de gegeven opdracht met de daarin opgenomen specificatie voor de te verrichten werkzaamheden. De auditeenheid beoordeelt in hoeverre de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden voldoen aan de daarvoor opgestelde specificaties. De kwaliteitsbeheersing en bewaking van de ingeschakelde derde(n) is van toepassing op de uitvoerende RA/AA/RE/RO/CIA.
12. De onderzoekers analyseren de van belang zijnde stukken en voeren intercollegiaal overleg met de betrokken auditors. De onderzochte auditeenheid geeft, met inachtneming van de uitzonderingsbepalingen van de Wet Open Overheid (WOO), toegang tot en inzage in alle gegevens die het team nodig acht voor de uitvoering van zijn werkzaamheden.

17.3 Onderzoek kwaliteitssysteem: werking - dossieronderzoek

13. Voor het dossieronderzoek dienen door de onderzoekers een aantal representatieve dossiers geselecteerd te worden. Deze dossiers worden met behulp van de relevante vragenlijst beoordeeld.
14. Bij onder de regelgeving van NBA (en NOREA) vallende auditeenheden zal een kwaliteitsonderzoek minimaal bestaan uit dossieronderzoek van een grote assurance-opdracht, een kleine assurance-opdracht, een aan assurance verwante opdracht en indien van toepassing een adviesopdracht op het gebied van IT.
15. Bij onder GIAS⁵ functionerende auditeenheden bestaat de selectie uit minimaal een jaarlijks voorkomende opdracht, een uit de risicoanalyse voortgekomen, zelf geïnitieerde opdracht en een incidentele vraag gestuurde opdracht.
16. Bij de selectie van de dossiers wordt rekening gehouden met de kwaliteit en de uitkomsten van de intern uitgevoerde onderzoeken (inspecties) en, indien beschikbaar, de resultaten van onderzoeken en/of toetsingen door externe instanties. Het geheel van de geselecteerde dossiers dient een representatief beeld te bieden van de door de auditeenheid verrichte werkzaamheden. Representativiteit is volgens het KOA-bestuur

⁵ IIA kent de volgende rekenregel omtrent dossiertrekking:

1-5 FTE: Tenminste 3

6-15 FTE: Aantal FTE/2

>15 FTE: Aantal FTE/3, tenminste 8, maximaal 25

aanwezig, indien circa 10% -van de door een auditeenheid aan de onder de regels van de beroepsorganisaties vallende opdrachten- bestede uren in het totale kwaliteitsonderzoek door KOA wordt betrokken en meegenomen. Het onderzoeksteam moet de keuze van te onderzoeken dossiers motiveren en vastleggen in het kwaliteitsonderzoek-dossier.

17. Het onderzoeksteam bespreekt zijn bevindingen met betrekking tot het kwaliteitsonderzoek van een individueel dossier altijd met de verantwoordelijke auditor.
18. Indien een onderzoeksteam na afronding van het kwaliteitsonderzoek twijfelt over het te formuleren oordeel is het noodzakelijk dat meerdere dossiers worden gezien specifiek gericht op de geconstateerde zwakke punten. Hetzelfde geldt indien het onderzoeksteam twijfelt of de onderzochte dossiers een voldoende representatief beeld geven van de onderzochte auditeenheid. Ook in dat geval worden aanvullende dossiers geselecteerd.
19. In uitzonderlijke gevallen kan de onderzochte auditeenheid, gezien de gevoeligheid van het geselecteerde dossier (bijvoorbeeld vanwege politieke of andere vertrouwelijke aspecten), verzoeken om bepaalde stukken niet digitaal ter inzage te geven. Een dergelijk verzoek dient gemotiveerd te worden ingediend door de directeur van de onderzochte auditeenheid. Dit wordt voorgelegd aan het KOA-bestuur. Indien het bestuur akkoord gaat, stelt de auditeenheid deze informatie ter beschikking, uitsluitend ten behoeve van het accreditatieproces. Binnen de grenzen van de gestelde geheimhouding.
20. Nadat de onderzoekswerkzaamheden zijn uitgevoerd zal het onderzoeksteam stil moeten staan bij de oordeelsvorming en de inhoud van de rapportage van bevindingen. De in deze paragraaf gegeven overwegingen en aanbevelingen zijn bedoeld als een richtsnoer voor de onderzoekers bij de oordeelsvorming in het kader van het kwaliteitsonderzoek. Doel daarvan is een onderlinge consistentie van de oordelen over de onderzoeken en de gebruikte kwalificaties.
21. Een belangrijke afweging voor de onderzoekers is de mate van ernst van en het niveau waarop tekortkomingen voorkomen. Een tekortkoming wordt in dit verband gedefinieerd als het niet naleven van de van toepassing zijnde regelgeving. Tekortkomingen in het kwaliteitssysteem kunnen worden onderscheiden in ernstige en niet ernstige tekortkomingen. Tekortkomingen in uitgevoerde dossieronderzoeken kunnen worden onderscheiden zowel in ernstige en niet ernstige als ook in structurele en incidentele tekortkomingen.
22. In de oordeelsvorming van de onderzoekers speelt weging een belangrijke rol, omdat het eindoordeel zowel iets zegt over opzet, bestaan en werking van het kwaliteitssysteem als zodanig als over (het totaal van) afzonderlijke opdrachten die in het onderzoek zijn betrokken. Voor de weging van het eindoordeel geldt dat indien het systeem is beoordeeld als 'voldoet niet' het eindoordeel ook dienovereenkomstig luidt; dit geldt evenzo voor het totaaloordeel over de onderzochte dossiers.
23. In de oordeelsvorming wordt ook betrokken in welke mate het eigen handboek van de auditeenheid wordt nageleefd en overige van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
24. Onderzoekers moeten gebruik maken van de door de Raad voor Toezicht van NBA opgestelde richtlijn *Normering van de oordeelsvorming (referentie 1200)* en van de dienovereenkomstige richtlijnen van de andere beroepsorganisaties, zoals document 10 van het Handboek NOREA (*Referentie 2200 NOREA: Normering van de oordeelsvorming van kwaliteitsonderzoek en*) en het document *Oordeelsvorming Kwaliteitsonderzoek (referentie 3200)* van het IIA.
25. Bij het oordeel (zie voor de formulering hoofdstuk 18 Deel B), indien dit 'voldoet niet' of 'voldoet gedeeltelijk' is, worden aanwijzingen (in geval van ernstige dan wel structurele tekortkomingen) en aanbevelingen opgenomen.

26. Indien het oordeel is 'voldoet', dan kunnen aanwijzingen en aanbevelingen opgenomen worden.
27. Bij het formuleren van aanwijzingen en aanbevelingen moet zo veel mogelijk worden verwezen naar de van toepassing zijnde regelgeving.

17.4 Opstellen concept rapportage

28. Het onderzoeksteam stelt zo snel mogelijk na uitvoering van het totale onderzoek een concept rapportage op met daarin de bevindingen van het onderzoek, vergezeld van een set van de ingevulde vragenlijsten met bevindingen en de formulieren met de gemotiveerde beoordeling, met inbegrip van de geformuleerde aanwijzingen dan wel adviezen ter verbetering.
29. Deze rapportage geschiedt op blanco (brief)papier of persoonlijk briefpapier.
30. Het KOA heeft een model-rapportage (*Referentie 0300 KOA: Modelformat rapportage*) ontwikkeld die als uitgangspunt voor de opzet van rapportage gebruikt kan worden.

17.5 Afstemmen concept rapportage en concept oordeelsvorming met bestuursleden

31. Het onderzoeksteam legt de concept rapportage en een advies over het oordeel voor aan de bestuursleden die vanuit het bestuur van het KOA de uitspraak over het onderzoek aan het gehele bestuur van het KOA zullen aanreiken.
32. Tevens zorgt het onderzoeksteam ervoor dat het dossier geheel up to date is en toegankelijk is voor de begeleidende bestuursleden.
33. De betrokken bestuursleden zullen bij het onderzoek en evaluatie van het door het onderzoeksteam uitgebrachte conceptrapport en concept oordeelsvorming met name de professionele afwegingen dienen te beoordelen. Tevens wordt beoordeeld of er een voldoende grondslag voor de rapportage en de oordeelsvorming is opgenomen in het dossier.
34. De beoordeling zoals beschreven onder artikel 32 wordt door de bestuursleden opgenomen in het betreffende formulier *Dossier review bestuursleden (referentie 0370)*.

17.6 Afstemming concept rapportage met de auditeenheid

35. Na de bespreking met de bestuursleden en waar van toepassing aangebrachte wijzigingen, bespreekt het onderzoeksteam zijn bevindingen met de directeur/leidinggevende van de onderzochte auditeenheid.
36. Van deze bespreking dient door het onderzoeksteam een schriftelijke vastlegging respectievelijk verslag te worden gemaakt die onderdeel uitmaakt van het totale onderzoeks dossier.
37. De auditeenheid heeft de mogelijkheid een managementreactie te geven. Het onderzoeksteam spreekt met de directeur of leidinggevende een termijn af van maximaal 14 dagen, waarbinnen het commentaar bij het onderzoeksteam moet zijn ingediend indien de betreffende directeur of leidinggevende van deze mogelijkheid gebruik wil maken. Indien de auditeenheid binnen de gestelde termijn geen reactie indient, wordt het rapport definitief vastgesteld zonder toevoeging van een reactie. Indien er sprake is van een situatie van ongewenste druk op het onderzoeksteam waardoor de onafhankelijkheid van het team mogelijk in het geding kan komen, moet de onderzoeksleider dit melden aan het bestuur van het KOA.

17.7 Aanhouden van conceptrapport gedurende maximaal drie maanden (voortgezet onderzoek)

38. Indien volgens de onderzoekers een reële mogelijkheid bestaat om binnen drie maanden tot een 'voldoet' oordeel te komen, kan het eindoordeel maximaal drie maanden worden aangehouden. Het moet de reële verwachting zijn dat opzet, bestaan en werking voldoet en dat geen aanwijzingen gegeven meer zullen worden.
39. Het voorstel van voortgezet onderzoek wordt door de onderzoekers besproken met de vertegenwoordigers van het bestuur.
40. Een afgerond dossier komt niet in aanmerking voor herstel. Het voortgezet onderzoek ziet qua dossiers dus op nieuwe niet eerder onderzochte dossiers die vergelijkbaar zijn.
41. Het voortgezet onderzoek geldt niet voor het WTA-domein.
42. Het voortgezet onderzoek kan niet worden toegepast wanneer er assurance-opdracht(en) als onvoldoende worden beoordeeld, omdat een onvoldoende beoordeeld assurance dossier in de regel leidt tot een oordeel 'behoeft verbetering' en niet meer -zoals aangegeven onder artikel 25- tot een 'voldoet' oordeel kan leiden.
43. Is voortgezet onderzoek niet mogelijk c.q. wenst -na het voorstel van de onderzoekers- de onderzochte auditeenheid hiervan geen gebruik te maken, dan zal het rapport op de reguliere wijze worden uitgebracht.

17.8 Opstellen definitieve rapportage door onderzoeksteam

44. Het onderzoeksteam stelt binnen een week na het verstrijken van de commentaartermijn zijn definitieve rapport op en stelt dit ter beschikking van het bestuur van het KOA samen met de set van ingevulde vragenlijsten en het eventuele commentaar van de onderzochte auditeenheid.
45. Het onderzoeksteam reageert op de reactie van de auditeenheid en verwerkt deze indien deze naar het oordeel van het onderzoeksteam aanleiding toe geeft.
46. Deze rapportage gaat vergezeld van een van motivering voorzien voorstel voor een eindoordeel en voorstellen voor aanwijzingen dan wel aanbevelingen.
47. Dit geheel wordt in een onderzoeksdossier aan het bestuur KOA aangeboden.

17.9 Afronding kwaliteitsonderzoeken

48. Overeenkomstig artikel 19 (Deel A) toetst het bestuur van het KOA, het uitgebrachte rapport en het advies van het onderzoeksteam. Hiertoe wordt het rapport door minimaal twee bestuursleden afzonderlijk van elkaar geëvalueerd evenals het commentaar van de onderzochte auditeenheid. De beide bestuursleden kunnen ervoor kiezen in onderling overleg met de onderzoekers een en ander af te stemmen. Het bestuur van het KOA kan alsnog de onderzoeksleider uitnodigen voor een nadere toelichting in de bestuursvergadering, dan wel verzoeken om nadere schriftelijke informatie.
49. De uitkomsten van de review van het dossier worden door de bestuursleden vastgelegd op het daarvoor bestemde formulier (zie hoofdstuk 17.3 artikel 33 Deel B).
50. Naar aanleiding van deze review door het bestuur, waarvan de inhoud en de uitkomsten in hoofdlijnen worden vastgelegd, stelt het bestuur in een bestuursvergadering het eindoordeel vast en deelt het bestuur aan het onderzoeksteam mee of zij het geformuleerde en gemotiveerde oordeel van het team kan onderschrijven. Voorts beoordeelt het bestuur op grond van de uitgebrachte oordelen of de periode tussen twee kwaliteitsonderzoeken (elke bij het KOA aangesloten auditeenheid zal ten minste eenmaal in de vijf jaar worden onderzocht) dient te worden ingekort.
51. Het uiteindelijke eindoordeel wordt door het bestuur vastgesteld.

52. Het door het bestuur van het KOA vastgestelde eindoordeel en de eventueel vastgestelde aanwijzingen dan wel aanbevelingen worden in een -door de voorzitter van het KOA -ondertekende brief ter kennis gebracht aan de onderzochte auditeenheid.

17.10 Bezwaarprocedure

53. In geval van bezwaar tegen het definitieve oordeel van het KOA-bestuur, benoemt het bestuur een onafhankelijke onderzoeker (arbiter) die niet betrokken is geweest bij het oorspronkelijke onderzoek en de besluitvorming. Deze onderzoeker voldoet aan de criteria die gelden voor onderzoeksleiders van KOA-kwaliteitsonderzoeken en is geen bestuurslid, (ambtelijk) secretaris of vaktechnisch adviseur.
54. De aangewezen onderzoeker voert een aanvullend onderzoek uit en brengt op basis daarvan een bindend oordeel uit. Indien wordt gekozen voor de inzet van een onderzoeker (die voldoet aan de eisen die gelden voor een onderzoeksleider), verricht deze onderzoeker eerst een aanvullend onderzoek en raadpleegt daarbij de betreffende beroepsorganisatie. De kosten van de arbitrage worden op redelijke wijze verdeeld.

Referentie:

0300	KOA: Modelformat rapportage
0370	KOA: Formulier dossier review bestuursleden
1000	NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, artikel 9, 12, 13, 14, 15
1050	NBA: Notitie De voortgezette toetsing
1070	NBA: Herstelmogelijkheden binnen drie maanden na toetsing
1200	NBA: Normering van de oordeelsvorming
2000	NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA, artikel 7, 11, 12
2200	NOREA: Norming van de oordeelsvorming van kwaliteitstoetsen
2330	NOREA: Vragenlijst dossierreview assurance-opdrachten 3000 en 3402 (bijlage 20 Handboek)
3000	IIA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland, artikel 11
3200	IIA: Oordeelsvorming Kwaliteitstoetsingen

18 Vastlegging bevindingen kwaliteitsonderzoek en oordeelsvorming

- 1 Ten behoeve van de dossiervorming van het onderzoeksteam opent het secretariaat van KOA een dossier in de 'Samenwerkingsruimte van de Rijksoverheid' en geeft daarin toegang aan de leden van het onderzoeksteam en aan de betrokken bestuursleden.
- 2 Het dossier kent de volgende opbouw:
 - a. Communicatie
 - b. Voorbereiding aanpak
 - c. Systeem kwaliteitsbeheersing
 - d. Dossier review
 - e. Analyse bevindingen
 - f. Rapportage
 - g. Review door bestuur
- 3 Het team is verantwoordelijk voor het adequaat bijhouden van het dossier.
- 4 Het bestuur is verantwoordelijk voor een goede archivering van de uitkomsten van de uitgevoerde kwaliteitsonderzoeken.
- 5 Elk dossier van een uitgevoerd onderzoek zal gedurende zeven jaar worden bewaard.
- 6 De onderzoeksdossiers van het KOA zijn uitsluitend beschikbaar voor de leden van het bestuur, het secretariaat, de leden van de onderzoeksteams en de toetsers die namens de beroepsorganisaties periodiek het KOA onderzoeken.
- 7 Het bestuur kan de onderzoeksteams een instructie voor de opbouw van het onderzoeksdossier meegeven.
- 8 Een eindoordeel na een onderzoek kan als volgt luiden:
 - a. het kwaliteitssysteem voldoet in opzet en werking aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep en/of de regelgeving van NOREA en/of IIA;
 - b. het kwaliteitssysteem behoeft verbetering en voldoet in opzet of werking op belangrijke onderdelen niet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep en/of de regelgeving van IIA;
 - c. het kwaliteitssysteem voldoet in opzet en werking niet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep en de regelgeving van NOREA en/of IIA.
- 9 Indien er sprake is van een oordeel artikel 8 b of c van dit hoofdstuk dan zal de procedure voor een verbeterplan en heronderzoek conform artikel 20 (Deel B) gevolgd worden.
- 10 Dit geldt niet voor wat betreft NBA indien er sprake is van een oordeel onder c. In dat geval wordt het onderzoeksdossier overgedragen aan NBA en worden in samenspraak met NBA de vervolgactiviteiten bepaald.

Tien aandachtspunten voor het samenstellen van een onderzoeksdossier.

1. het dossier moet goed toegankelijk zijn en voorzien van een inhoudsopgave,
2. de ingevulde vragenlijsten dienen te worden afgestemd door zowel één van de onderzoekers als een vertegenwoordiger van de onderzochte auditeenheid,
3. in het dossier moet een verslag worden opgenomen van de eindbespreking van het concept-rapport met de vertegenwoordiger(s) van de onderzochte auditeenheid; ook blijkt uit het dossier wanneer en met wie het startgesprek heeft plaatsgevonden,
4. het concept-rapport dient volgens het voorgeschreven format te zijn ingedeeld,

5. uit het dossier moet blijken hoeveel uur de onderzoekers aan het kwaliteitsonderzoek besteed hebben,
6. in het dossier moet een gemotiveerde keuze zijn opgenomen voor de geselecteerde dossieronderzoeken,
7. het dossier moet de opgave van de onderzochte auditeenheid bevatten van de in het betreffende jaar uitgevoerde opdrachten,
8. uit het dossier moet blijken welke van deze opdrachten aan een dossier-review zijn onderworpen en wat de representativiteit is ten opzichte van het totaal door de onderzochte auditeenheid bestede uren c.q. uitgevoerde opdrachten,
9. voor elke afzonderlijke dossier-review dient een vragenlijst te worden ingevuld,
10. het rapport is pas definitief nadat het bestuur van het KOA het heeft goedgekeurd en vastgesteld; daarna kan het rapport formeel aan de onderzochte auditeenheid worden aangeboden.

Referentie:

1020 *NBA: Accreditatie 2021-2023/2023-2024*

2000 *NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA, artikel 10*

2020 *NOREA: Accreditatie 2016 - heden*

3000 *IIA: Reglement externe kwaliteitsstoetsing interne audit functies van IIA Nederland, artikel 10-4*

19 Informatieverstrekking over de uitgevoerde onderzoeken

19.1 Door de betreffende auditeenheid

1. Indien de onderzochte auditeenheid of individuele RA, AA, RE of RO/CIA de inhoud van het rapport of het eindoordeel openbaar maakt, neemt hij de fundamentele beginselen van de desbetreffende beroepsorganisatie in acht en vermeldt hij de datum waarop het meest recente (her)onderzoek heeft plaatsgevonden.
2. Voor leden van IIA geldt vanuit hun lidmaatschap de verplichting dat zij het rapport van KOA binnen één maand na afronding ter beschikking stellen aan IIA- TKT. Hetzelfde geldt voor de rapportage over het heronderzoek.

19.2 Door het bestuur KOA

1. In het jaarlijkse bestuursverslag beschrijft het bestuur in algemene zin de uitgevoerde onderzoeken en de uitkomsten. Dit verslag wordt met de leden besproken en toegezonden aan NBA (voor 1 april), NOREA (voor 1 maart) en IIA.
2. Jaarlijks moet het KOA bestuur voor 1 april een opgave doen aan NBA van de namen van de door het KOA in het kader van NBA-regelgeving onderzochte auditeenheden.
3. Indien het oordeel wat betreft NBA is “voldoet niet geheel” moet de naam van de betreffende auditeenheid aan NBA doorgegeven worden
4. Indien het oordeel wat betreft NBA is “voldoet niet” bij een onderzoek of heronderzoek moet het onderzoeksdossier verstrekt worden aan NBA.
5. Indien het oordeel wat betreft NOREA is “voldoet niet”, wordt door KOA de naam van de auditeenheid onverwijld doorgegeven aan NOREA.
6. Indien bij het heronderzoek voor NOREA blijkt dat de aanbevelingen relevant in relatie tot NOREA regelgeving onvoldoende zijn opgevolgd, wordt binnen twee weken na vaststelling van het oordeel het onderzoeksdossier door KOA toegezonden aan NOREA.
7. Wat betreft IIA kan de TKT de door KOA uitgevoerde werkzaamheden aan een kwaliteitsbeoordeling onderwerpen en vragen de vastlegging van deze werkzaamheden desgevraagd onverwijld en zonder voorbehoud ter beschikking te stellen.

Referentie:

1000 NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, artikel 27 en 27a

2020 NOREA: Accreditatie 2016 - heden

3000 IIA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland, artikel 9 en 13

20 Heronderzoek

- 1 Indien de auditeenheid een oordeel ontvangt zoals vermeld in hoofdstuk 18 (deel B) artikel 8 b of c dan dient een heronderzoek plaats te vinden en dient een verbeterplan te worden opgesteld dat aan de voorwaarden voldoet zoals beschreven in artikel 20 (basisafspraken deel A).
- 2 De auditeenheid dient het verbeterplan binnen drie maanden – na ontvangst van het definitieve rapport- bij het bestuur aan te leveren.
- 3 Een verbeterplan geeft op planmatige en gestructureerde wijze aan:
 - a. welke oorzaken ten grondslag hebben gelegen aan de geconstateerde tekortkomingen;
 - b. op welke wijze de aanwijzingen uit het onderzoeksrapport worden opgevolgd;
 - c. welke maatregelen worden getroffen ter correctie van de geconstateerde tekortkomingen in de opzet, bestaan en werking van het kwaliteitssysteem; en
 - d. op welke wijze de uitvoering van de maatregelen als genoemd onder c. hierboven wordt geborgd.
- 4 Het opstellen van een verbeterplan en een heronderzoek blijven wat betreft NBA achterwege indien:
 - a. het oordeel uitsluitend is gebaseerd op de uitvoering van de assurance-opdrachten door de auditeenheid; en
 - b. de auditeenheid schriftelijk verklaart geen assurance-opdrachten meer uit te voeren.
- 5 Het heronderzoek vindt in principe plaats door tenminste twee onderzoekers, waarbij er tenminste een ander is dan diegene die het eerste onderzoek heeft uitgevoerd.
- 6 Het heronderzoek vindt binnen twaalf maanden plaats na ondertekening van het definitieve rapport.
- 7 Het heronderzoek zal betrekking hebben op de tekortkomingen die blijken uit het onderzoek.
- 8 Dit geldt niet voor IIA indien er sprake is van een oordeel onder hoofdstuk 18 (deel B) artikel 8 b. In dat geval zal het onderzoek zich alleen richten op de beschreven verbeterpunten.
- 9 Indien van toepassing, kan ook hier -naar oordeel van de onderzoekers- gebruik gemaakt worden van de mogelijkheid van voortgezet onderzoek (zie hoofdstuk 17.7 Deel B) van maximaal drie maanden.
- 10 Het oordeel na een heronderzoek kan wat betreft NBA en NOREA alleen luiden: 'voldoet' of 'voldoet niet'. Een oordeel 'behoeft verbetering' is wat betreft NBA niet mogelijk na een heronderzoek. Wat betreft IIA is dit oordeel wel mogelijk.
- 11 Indien na een heronderzoek het oordeel is 'voldoet niet' (en in het geval van IIA ook: 'voldoet gedeeltelijk') wordt het onderzoeksdossier aan de betreffende beroepsorganisatie overgedragen.
- 12 Uit deze procedure kan worden opgemaakt dat het bestuur, bevoegd is zijn leden bindende aanwijzingen op te leggen voor de kwaliteitsbeheersing en de naleving daarvan af te dwingen.

Referentie:

1000 NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, artikel 16, 17, 18

2000 NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA, artikel 12, 13, 14

2020 NOREA: Accreditatie 2016 - heden

3000 IIA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland, artikel 11, 12

21 Zelfevaluatie met onafhankelijke externe validatie (SAIV)

- 1 Alleen IIA kent de mogelijkheid van SAIV.
- 2 Indien de auditeenheid kiest voor een SAIV dan wordt dit in het bestuur besproken en wordt hierover besloten
- 3 Het interne assessment team van de auditeenheid zorgt voor een compleet dossier in overeenstemming met de eisen gesteld aan de uitvoering van een onderzoek tegen IIA normen zoals KOA zou uitvoeren.
- 4 Het onderzoeksteam voert tenminste gesprekken met de voorzitter audit comité, voorzitter bestuur, en indien niet de voorzitter ook met de persoon waaronder de auditeenheid administratief valt, de externe accountant en waar nodig anderen.
- 5 Het onderzoeksteam onderzoekt de beweringen gedaan in het interne assessment door een review van de planning en de uitvoering van de zelfevaluatie en door steekproefsgewijs elementen te re-performen.
- 6 Het onderzoeksteam reviewt de dossiers die door het interne assessment team zijn beoordeeld en beoordeelt waar gewenst andere dossiers die niet in het interne assessment zijn betrokken.
- 7 Het oordeel dat gegeven wordt kan inhouden een instemming met de uitgevoerde zelfevaluatie of een afwijkende mening, waarbij wordt aangegeven op welke punten wordt afgeweken van de zelfevaluatie.
- 8 De zelfevaluatie heeft een duidelijk kenmerk, zodat geen verwarring ontstaat naar welke versie van de zelfevaluatie wordt verwezen.
- 9 De overige bepalingen uit dit reglement zijn overeenkomstig van toepassing op SAIV.

Referentie:

- 3000 IIA: *Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland*
3020 IIA: *Nadere Voorschriften voor Externe Kwaliteitstoetsing*
3150 IIA: *Quality Assessment Manual, Chapter 5*

22 Entreeonderzoek

1. KOA kan voor een (startende) auditeenheid behulpzaam zijn door een zogeheten entreeonderzoek uit te voeren. De (startende) auditeenheid kan ook kiezen om meteen een regulier onderzoek te laten uitvoeren.
2. Met 'een startende auditeenheid' wordt in dit geval bedoeld een auditeenheid waarvan de leiding zich met KOA heeft verbonden en die nog in opbouw is. Een kenmerk daarvan is dat (regulier) onderzoek onder de regels van een beroepsorganisatie nog niet heeft plaatsgevonden. Dit kan ook het geval zijn indien een auditeenheid door andere keuzes bijvoorbeeld niet langer onder NBA toetsing valt maar onder IIA toetsing gaat vallen.
3. De beoordeling of een organisatie gebruik kan maken van een entreeonderzoek is ter beoordeling van het bestuur.
4. Dit onderzoek is qua uitvoering niet anders dan een regulier kwaliteitsonderzoek, maar de resultaten worden niet uitgedrukt in een oordeel, maar ten behoeve van de auditeenheid worden de bevindingen weergegeven.
5. De belangrijkste service van KOA bestaat er daarbij uit dat het onderzoeksteam/het KOA bestuur (aanwijzingen en/of) adviezen ter verbetering weergeven die zij nodig achten om de auditeenheid op een kwalitatief toereikend niveau te brengen en bij een regulier onderzoek tot een goedkeurend oordeel over het kwaliteitsmanagementsysteem van de auditeenheid te komen.
6. Voor de rapportering wordt gebruik gemaakt van het model dat KOA voor regulier onderzoek hanteert, maar het staat de onderzoekers vrij dit model naar de specifieke auditeenheid aan te passen, zonder daarmee restricties te doen aan de te bereiken kwaliteit van de auditeenheid.
7. Een dergelijk entreeonderzoek ontslaat de auditeenheid overigens niet van het doen uitvoeren van regulier onderzoek. Ervan uitgaande dat de leiding van de auditeenheid het lidmaatschap van KOA continueert, vindt regulier onderzoek in een volgend controlejaar plaats op aanvraag van het lid van KOA dan wel volgens de gebruikelijke planning binnen KOA van het vierjaarlijks onderzoek.

23 Kleinere auditeenheden

- 1 NVKS van NBA kent een verlicht regime voor kleinere auditeenheden. Hieronder wordt verstaan een auditeenheid waar maximaal twee eindverantwoordelijke accountants of één eindverantwoordelijke accountant en één eindverantwoordelijke professional werkzaam zijn en naast deze personen maximaal vijf personen. Voor de aanvullende voorwaarden en verlichtingen zie artikel 27 NVKS.
- 2 NOREA kent het begrip KITA (Kleinschalige IT auditeenheid) en heeft hiervoor een Handboek (referte: 2120 NOREA: Modelhandboek Kwaliteitsonderzoek t.b.v. Kleinschalige IT auditeenheid) ontwikkeld. In het self assessment kan bij NOREA aangegeven worden of er sprake is van een KITA. Er worden twee soorten KITA's onderscheiden:
 - a. Een zelfstandig opererende IT-auditor, zonder personeel
 - b. Een auditeenheid bestaande uit een IT-auditor (RE) en een zeer beperkt aantal personeelsleden, die al dan niet zijn ingeschreven als RE
- 3 Indien een auditeenheid uit minder dan vier personen bestaat dan heeft IIA hiervoor een praktijkgids "De kleine IAF en IIA Standaarden" ontwikkeld, welke in IIA toetsing wordt betrokken.

Referentie:

2120	<i>NOREA: Modelhandboek Kwaliteitsonderzoek t.b.v. Kleinschalige IT auditeenheden</i>
3000	<i>IIA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland</i>
3020	<i>IIA: Nadere Voorschriften voor Externe Kwaliteitstoetsing</i>
3250	<i>IIA: De kleine IAF en de IIA Standaarden</i>

Bijlage

RELEVANTE DOCUMENTEN

0001	KOA: Basisafspraken Samenwerkingsverband Kwaliteitsonderzoek Overheidsauditors
0010	KOA: Reglement Organisatie en Uitvoering Kwaliteitsonderzoek KOA
0020	KOA: Monitoringvragenlijst
0030	KOA: Vragen en antwoorden onderzoekers
0300	KOA: Modelformat rapportage
0370	KOA: Formulier dossier review bestuursleden
1000	NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen
1020	NBA: Accreditatie 2021-2023
1050	NBA: Notitie De voortgezette toetsing
1070	NBA: Herstelmogelijkheden binnen drie maanden na toetsing
1200	NBA: Normering van de oordeelsvorming
1310	NBA: Oriëntatievragenlijst assurance/assurance verwante opdrachten
1320	NBA: Dossieronderzoek wettelijke controle-opdrachten
1330	NBA: Dossier onderzoek beoordelingsopdrachten
1340	NBA: Dossier onderzoek bijzondere controle-opdrachten/overige assurance opdrachten
1350	NBA: Dossier onderzoek specifiek overeengekomen werkzaamheden
1360	NBA: Dossier onderzoek samenstellingsopdrachten
2000	NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek NOREA
2010	NOREA: Handboek Kwaliteitsonderzoek
2020	NOREA: Accreditatie 2016 - heden
2030	NOREA: Sollicitatieformulier onderzoekers
2120	NOREA: Modelhandboek Kwaliteitsonderzoek t.b.v. Kleinschalige IT auditeenheden
2200	NOREA: Normering van de oordeelsvorming van kwaliteitstoetsen
2300	NOREA: Model werkprogramma
2310	NOREA: Selfassessment kwaliteitsonderzoek IT-auditeenheid
2320	NOREA: Vragenlijst kwaliteitssysteem (bijlage 18 Handboek)
2330	NOREA: Vragenlijst dossierreview anders dan assurance-opdrachten (bijlage 19)
2340	NOREA: Vragenlijst dossierreview assurance-opdrachten 3000 en 3402 (bijlage 20)
2350	NOREA: Kader beoordeling IT-auditafdelingen van accountantskantoren
3000	IIA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IIA Nederland
3020	IIA: Nadere Voorschriften voor Externe Kwaliteitstoetsing
3100	IIA: International Professional Practices Framework (IPPF)
3150	IIA: Quality Assessment Manual
3200	IIA: Oordeelsvorming Kwaliteitstoetsingen
3250	IIA: De kleine IAF en de IIA Standaarden
3300	IIA: Toetsingskader IIA
3310	IIA: CAE Self-Assessment Questionnaire